14. Fristad 7-15 Mars

1838 Målade Fritz von Dardel av hur det kunde se ut utanför ett Gästgiveri. Människor, grisar, höns o hästar finns på gårdsplanen. Kusken får en färdknäpp av pigan, bönderna diskuterar bakom hörnet m.m.

Om man tänker sig Fristad på den tiden kan man nästan mana fram hur det kan ha tett sig då.

Tänk bort soppåsar o stege.

Tänk in folk , hästar o vagnar, djur och rörelse.

Det finns skildringar från Krokeks Gästgiverigård som kanske inte är så smickrande. Konstnären Tobias Sergel som levde 1740-1840) har skildrat en kväll på Krokeks värdshus.

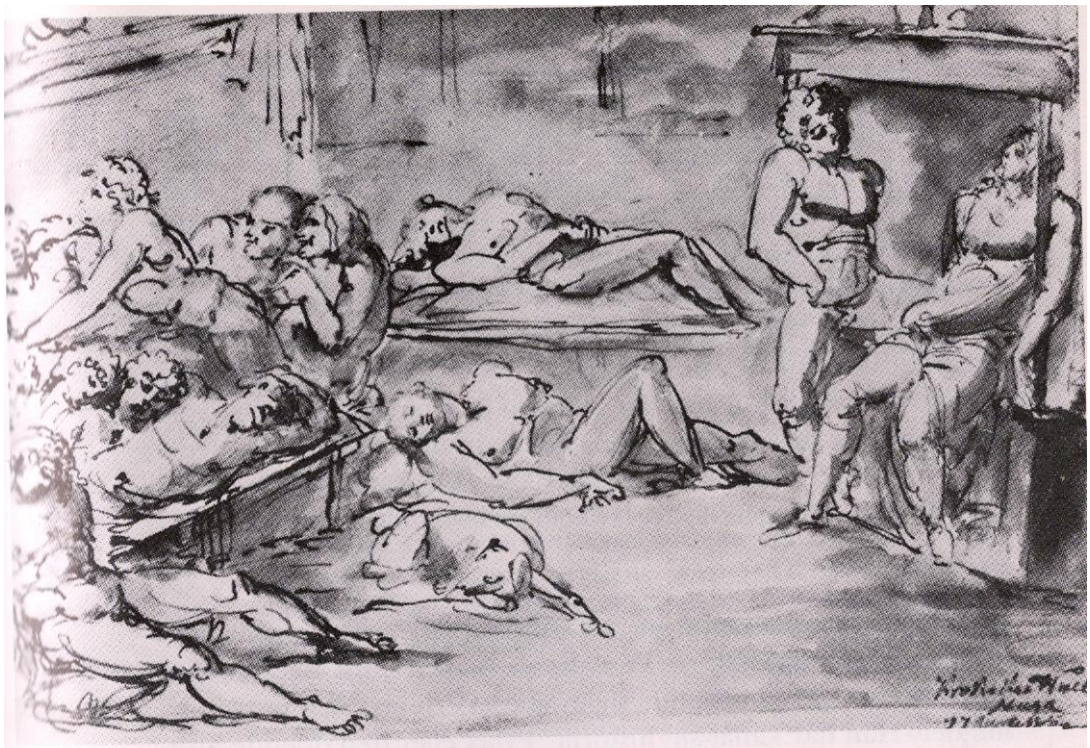

Krokeks värdsstuga. Teckning av Tobias Sergel (1740–1814).

Uppsaladocenten Johan Henrik Liden 1768 rynkande på näsan vid sitt besök i Krokek. ”På Krokek såg jag hur brännvinet, menighetetens fägnad o fördärv gett sin påverkan. Man har hållit s.k vedåke(då flera sockenbor o grannar kör ved o timmer till något ställe utan annan betalning än överflödig välfägnad) och så förplägat sig, att de fjolliga bönderna med sina krokiga steg och dåraktiga prat, just uppväckte medömkan hos mig. En spelman satt i en vrå med halvsovande ögon och gned på en fiol. Sällskapet tycktes mig snarare behöva sova än dansa.”

Mer positiv är Adolph Törneros och självaste Esaias Tegner. 1827 skriver Törneros om fågelsång o vindsus. Om värdshuset skriver han lyriskt ”Vid Krokek fägnade vi oss med den läckraste smultronmjölk i världen……. Tegner fick stanna i karantän i flera dagar i Krokek pga

en koleraepidemi. Han skriver ” Vi är redan 20 a 30 personer och hur de ska rymmas… inser jag inte. Ty Gästgivargården är liten och ligger mitt i skogen på Kålmården utan några bebyggda trakter omkring. Men folket är villigt och på livsmedel och sängkläder har hittills ej varit någon brist. Ävenväl finns här läkemedel men ingen läkare, vilket i en karantänanstalt är orimligt.

Det finns mer att läsa om Krokek i ”Sällsamheter i Östergötland” av Christer Topelius som jag använt som källa.

Under Mandelgrens resa i Östergötland tecknar han en stuginteriör från en Östgötsk Gästgivaregård 1847. Han skriver Över bordet hänger en Päll ”med röda rutor” mot vit botten.

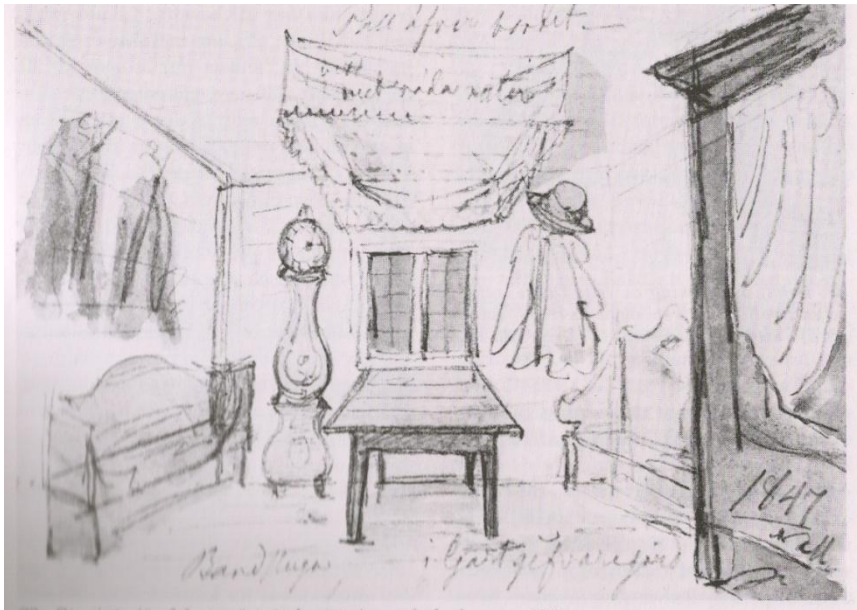

89. Stuginteriör från en östgötsk gästgivaregård på resan 1847. Över bordet hänger en päll "med röda rutor" mot vit botten.

Hämtat ut ”Mandelgren i Östergötland” av Bengt Jacobsson. I denna bok finns fantastiska teckningar från hans resa i Östergötland. Boken finns i Vikbolandsarkivet som är öppet första måndagen i varje månad. Där finns också mycket annat av intresse Om man är intresserad av Vikbolandet. Tore Folkesson är värd där och tar gärna emot besök.

7 Mars Måndag

Fönsterfoder sätts dit. Skarvar som är förstora tätas med en blandning av lim och sågspån.

Lim o sågspån blandas

Golvlisten är nu på plats . En bit av den gamla sparas vid Konungaväggen som ska restaureras.

14 Mars Måndag

Nu är fodren grundmålade

skarvarna ser nu täta och fina ut.

15 Mars Tisdag

Klockan 10.00 brandsyn av den andra murstocken som går upp till Inez. Bengt Nesselblad heter brandinpektören.

Hur går en brandsyn till?

Vi har plockat ner de översta raderna i kakelugnen. Lagt isolering runt eldhärden. Preparerar med tidning och späntved. Innan man tänder eld.

Det går att använda rökpatroner men då får man inte samma tryck i kanalerna som om man eldar. Skorstenen ska också täppas igen med brandtåliga kuddar. Så ingen rök läcker ut den vägen.

Sen kollar man att det inte läcker ut rök någon stans. Tyvärr är det nog en liten läcka invid murstocken. Vi får bryta upp och göra om tätningen till nästa syn.

Vi diskuterade olika spisar(b.l.a AGA) och hur man sotade förr. Fika med goda wienerbröd som Gunnar fixat.

Marie Bagge håller på att laga bågarna i mittenrumsfönstret. Mycket lagningar ,riktigt dåliga.